

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет української філології, культури і мистецтва
Факультет суспільно-гуманітарних наук
Факультет права та міжнародних відносин

Кафедра української мови
Кафедра історії України
Кафедра публічного права

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності	231 Соціальна робота (шифр і назва спеціальності (тей))
рівня вищої освіти	першого (бакалаврського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	231.00.01 Соціальна робота (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)
освітньої програми	231.00.02 Соціальна педагогіка (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)
освітньої програми	231.00.04. Соціальна адвокція (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Поля форми	Опис поля форми
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка	Факультет суспільно-гуманітарних наук Факультет української філології, культури і мистецтва Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра української мови Кафедра історії України Кафедра публічного права	Лахно Наталія Валентинівна, доцент кафедри української мови Тарасенко Ольга Олексіївна, доцент кафедри історії України Обловацька Наталія Олександрівна, старший викладач кафедри публічного права
Програма екзамену з дисципліни	Українські студії: Історичні студії. Українські студії: Культура усного і писемного мовлення. Українські студії: Права людини громадянина України.
Курс	1
Спеціальність (спеціалізація)	231 Соціальна робота
Форма проведення: Письмова/усна/комбінована	Письмова (у формі тесту)
Тривалість проведення:	2 академічні години - 80 хвилин
Максимальна кількість балів: 40 балів	40 балів
Критерії оцінювання	<p>35–40 Високий рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу з, можливо, незначними недоліками.</p> <p>25–34 Достатній рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу з незначною кількістю змістовних помилок.</p> <p>15–24 Середній рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу із значною кількістю змістовних недоліків.</p> <p>14–0 Низький незадовільний рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу, що потребує самостійного доопрацювання навчального курсу.</p> <p>Тести містять 40 питань (за одну правильну відповідь нараховується 1 бал).</p> <p>1. 14 тестових питань із дисципліни «Українські студії: Культура усного і писемного мовлення».</p> <p>2. 13 тестових питань із дисципліни «Українські студії: Історичні студії»</p> <p>3. 13 тестових питань із дисципліни «Українські студії: Права людини громадянина України».</p>
Перелік допоміжних матеріалів:	-

Орієнтовний перелік питань:

Орієнтовний перелік питань з дисципліни «Українські студії: Історичні студії»

1. Проблеми цивілізаційної визначеності сучасної України.
2. Вплив Трипільської культури на формування цивілізації в Україні.
3. Кіммерійці, скіфи та сармати в українській історії, культурі та ментальності.
4. Грецькі міста-поліси на території України як вияв західної цивілізації.
5. Давні слов'яни у писемних, археологічних та фольклорно-етнографічних джерелах.
6. «Під знаком Софії»: спадщина України у європейському контексті.
7. Русь-Україна та Руське королівство в історії та історичній пам'яті українців.
8. Українське національне державотворення у XVII – XVIII ст.
9. Українська козацька держава: оцінки та історичне значення.
10. «Відкриття національної спадщини» у процесі українського націєтворення: кінець XVIII – сер. XIX ст.
11. Внесок українських інтелектуалів у формування історичної пам'яті українського народу (М. Максимович, М. Костомаров, П. Куліш).
12. Західноєвропейські впливи на національну еліту Галичини (І. Вагилевич, Я. Головацький, М. Устиянович).
13. Українська революція й відродження української державності.
14. Війни України з більшовицькою росією (1917–1923 рр.).
15. Українізація та феномен «червоного ренесансу».
16. Україна у Другій світовій війні. Спростування рашистської монополії на «Велику перемогу».
17. «Розстріляне відродження» і «соціалістичний реалізм» та їхній вплив на формування ідентичності українців.
18. «Відлига», «застій» і «перебудова» – штучність термінів та історичний сенс процесів. «Фасад» і радянські реалії в Україні.
19. Громадівський рух української інтелігенції другої половини XIX ст. Діячі.
20. Кирило-Мефодіївське товариство: пошуки українського месіанізму. Значення діяльності, діячі.
21. Українське національне відродження: сутність, три періоди.
22. Значення християнізації Русі у формуванні цивілізаційної ідентичності українців.
23. Проблема «київської спадщини»: історичний контекст і сучасність.
24. Історична пам'ять про Козацьку Україну.

25. Голодомор-геноцид 1932–1933 р. та репресії – інструменти знищення української нації.
26. Соціокультурне життя в Україні 1930–1940 рр. під більшовицьким ідеологічним тиском. «Розстріляне Відродження».
27. Український рух опору 1950–1980 рр.: напрями, сутність, діяльність.
28. Лінгвоцидні практики радянської імперії в Україні за советської доби.
29. Відновлення державності в Україні: здобутки та втрати трьох десятиліть.
30. Духовне життя України доби відновлення незалежності: «посттоталітарне», «пострадянське», «національне», «європейське».

Орієнтовний перелік питань з дисципліни «Українські студії: Культура усного і писемного мовлення»

1. Культура української мови. Ознаки культури української мови.
2. Українська мова як єдина національна мова українського народу і форма його національної культури. Державна мова, її функції.
3. Поняття літературної мови. Ознаки літературної мови: високий ступінь престижності, багатофункціональність, стилістична диференціація, унормованість, наддіалектність. Позитивні та негативні риси пуризму.
4. Суть етнополітичних концепцій походження українського народу і його мови.
5. Літературно-писемна двомовність XIV–XVIII ст.: слов'яноруська мова, староукраїнська («проста мова»). Формування та джерела розвитку національної мови.
6. Типологічні особливості української мови на фонетичному, морфологічному та синтаксичному рівнях.
7. Характеристика офіційно-ділового стилю мовлення.
8. Характеристика наукового стилю мовлення.
9. Характеристика розмовного стилю мовлення.
10. Стилї мовлення в Інтернеті.
11. Особливості усного спілкування у фаховій діяльності. Загальні вимоги.
12. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.
13. Жанри усного мовлення.
14. Мистецтво публічного виступу. Умови успішного публічного виступу.
15. Підготовка до публічного виступу.
16. Способи виголошенн промови.
17. Установлення контакту з аудиторією способи утримання уваги.
18. Кінетична система спілкування.
19. Закони ефективного спілкування.
20. Мовний етикет як складник культури мовлення
20. Виразність усного мовлення. Інтонія, мовні такти, паузи, логічний наголос, мелодика мовлення, темп мовлення.
21. Позамовні засоби виразності.

22. Вимова голосних звуків.
23. Вимова приголосних звуків.
24. Вимова слів іншомовного походження. Акцентуаційні норми
25. Функціонування української мови в уснорозмовній сфері та вплив на соціум (професійна комунікація, мова медіа та реклами)
26. Специфіка і структура мовленнєвого впливу. Маніпулятивні технології: способи розпізнання та протистояння. Мова як наскрізна сугестивна система.
27. Офіційне та приватне спілкування крізь призми маніпулятивних технологій.
28. Захист від маніпулятивного впливу. Техніки протистояння маніпулюванням.
29. Гендерні характеристики комунікативної поведінки.
30. Реалізація стратегії фемінізації в українській мові.
31. Вікові особливості комунікативних властивостей особистості.
32. Мовна норма. Система норм писемного мовлення: лексико-фразеологічні, морфологічні, синтаксичні, графічні, орфографічні, пунктуаційні, стилістичні. Причини порушення мовних норм.
33. Принципи правопису.
34. Особливості фіксації мовних норм у правописі, словниках, довідниках, підручниках та посібниках з української мови.
35. Чергування *у з в* та *і з й*.
36. Позначення м'якості приголосних на письмі. Найважливіші правила вживання м'якого знака.
37. Правила вживання апострофа в сучасному українському правописі. Сполучення літер *йо – ьо*.
38. Правопис префіксів у сучасній українській літературній мові.
39. Правопис слів іншомовного походження в сучасній українській літературній мові.
40. Ненаголошені *е, и, о* в сучасній українській літературній мові. Звук [а] з давнього звука [о]. Префікси *пре-, при-, при-*.
41. Написання складних слів разом, через дефіс та окремо.
42. Спрощення в групах приголосних.
43. Подвоєння приголосних звуків.
44. Написання слів з великої літери.
45. Правопис часток *не* та *ні*.
46. Точність наукового мовлення. Особливості вживання термінів. Правила вживання слів іншомовного походження в професійному мовленні.
47. Причини порушення семантичної точності мовлення.
48. Найпоширеніші типи порушення фразеологічної точності.
49. Українська лексикографія. Типи словників.
50. Словотвірні норми. Нормативність творення відонімних дериватів. Прізвища, імена та імена по батькові: закономірності творення та особливості відмінювання.
51. Нормативність уживання граматичних форм самостійних частин мови.
52. Синонімія та омонімія відмінкових та прийменниково-відмінкових форм.
53. Порушення норм у вживанні службових частин мови.
54. Порядок слів у реченні. Синтаксична норма в словосполученні.
55. Керування та узгодження між компонентами речення. Координація головних членів речення.
56. Формальна і семантична ускладненість речення.

57. Розділові знаки у складносурядному, складнопідрядному та безсполучниковому реченнях.
58. Пряма та непряма мова. Розділові знаки при прямій / непрякій мові.

Орієнтовний перелік питань з дисципліни «Українські студії: Права людини громадянина України»

1. Людина, особа та громадянин: співвідношення понять.
2. Права людини: поняття, сутність та риси.
3. Класифікація прав людини і громадянина.
4. Поняття, зміст та структура конституційно-правового статусу людини і громадянина.
5. Єдність прав та обов'язків людини і громадянина.
6. Рівність прав людини і громадянина, рівність перед законом.
7. Обмеження прав та свобод людини і громадянина в умовах воєнного стану та надзвичайного стану.
8. Конституційно-правові обов'язки громадян.
9. Поняття та ознаки особистих прав та свобод людини і громадянина.
10. Право на життя та здоров'я.
11. Право на свободу та на особисту недоторканість.
12. Право на недоторканість житла та право на таємницю особистого життя.
13. Свобода світогляду та віросповідання.
14. Поняття та особливості політичних прав та свобод.
15. Право на громадянство.
16. Поняття, особливості економічних прав і свобод.
17. Зміст та види соціальних прав і свобод.
18. Поняття та види культурних прав і свобод.
19. Право на працю, на відпочинок і соціальний захист.
20. Поняття та особливості судового захисту прав і свобод людини.
21. Роль адвокатури в процесі судового захисту прав людини і громадянина.
22. Функції прокуратури в процесі захисту прав людини і громадянина.
23. Позасудовий механізм захисту прав та свобод людини і громадянина. Інститут Уповноваженого з прав людини, організація та гарантії діяльності.
24. Універсальна система захисту прав людини (Міжнародні (міждержавні) органи і організації).
25. Європейський суд з прав людини, механізм та особливості розгляду заяв

Екзаменатор

Екзаменатор

Екзаменатор

Завідувач кафедри української мови

Лахно Наталія Валентинівна

Тарасенко Ольга Олексіївна

Обловацька Наталія Олександрівна

Вінтонів Михайло Олексійович

Завідувач кафедри історії
України

Гедьо Анна Володимирівна

Завідувач кафедри публічного
права

Власова Ганна Петрівна

